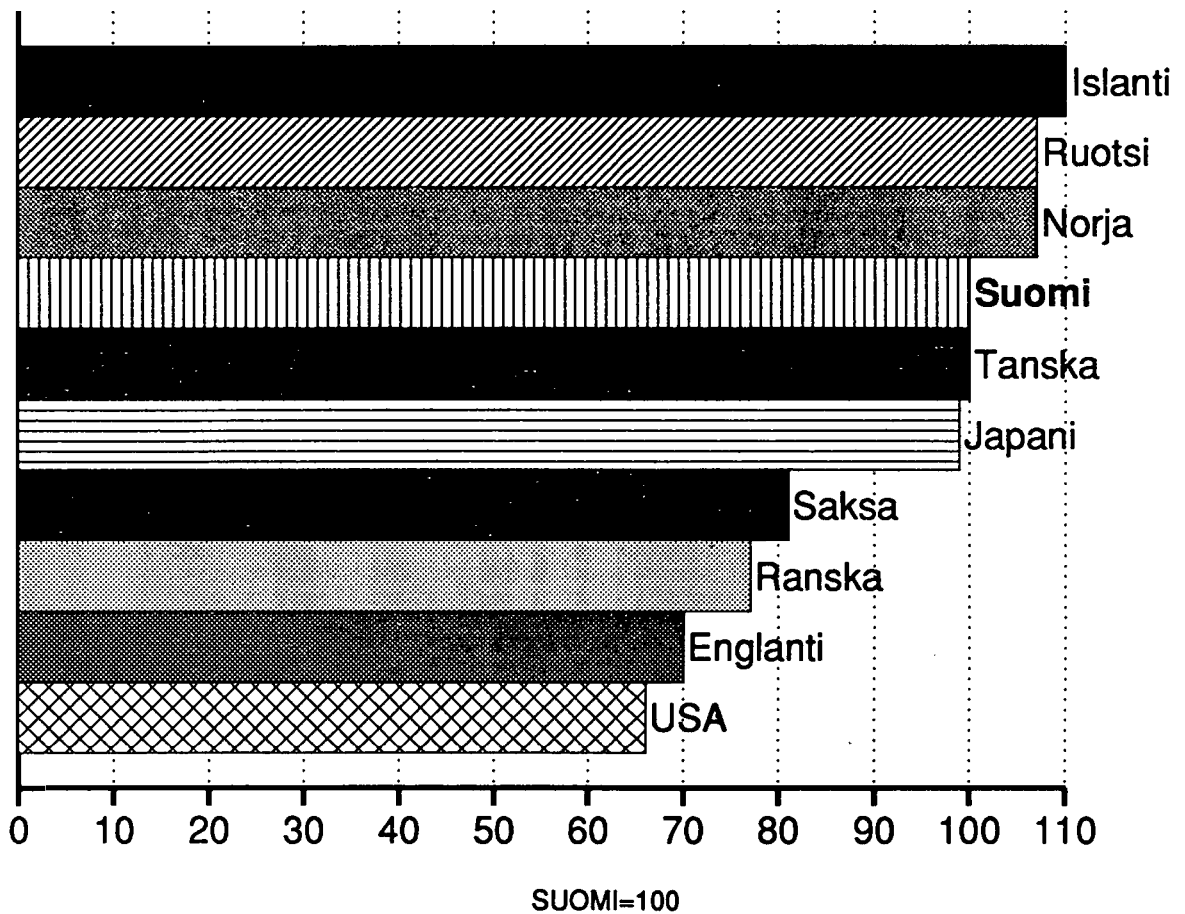

Hinta- ja palkkatiedote

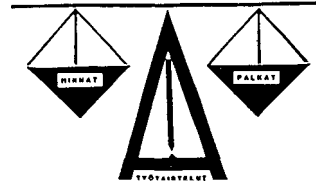
1992:1

18.3.1992

Hintatasot jouluukuussa 1991

Hinta- ja palkkatiedote 1/1992

Kansainvälinen hintavertailu	4
Palkansaajien ansioita	10
Teollisuustoimihenkilöt	11
Teollisuuden ja rakennusalan työntekijät	12
Liikenteen työntekijät	13
Maataloustyöntekijät	13
Kuntasektorin tuntipalkat	14
Valtion tuntipalkkaiset	14
Työtaistelut	15
Indeksitaulukko	16

Hinta- ja palkkatiedote on Tilastokeskuksen uusi tilastojulkaisu, joka ilmestyy vuonna 1992 kuusi kertaa. Siihen kootaan tuoreimpia tilastotietoja hinnoista, palkoista ja työtaisteluista. Vuosiker- tahinta 105 markkaa.

Viime vuoden lopun koenumero käsitteli palk- koja ja työvoimakustannuksia eri maissa. Tässä numerossa esitetään kansainvälisen hintavertailu- tutkimuksen tulokset vuodelta 1990 ja tuoreim-

mat arviot ostovoimapariteettien kehitymisestä sen jälkeen. Viimeisimmät indeksit löytyvät joka numerosta.

Seuraavan numeron teemana ovat reaaliensiot ja sopimusvaikutukset. Muita aiheita tänä vuonna ovat kuntasektorin työvoimakustannukset, asun- tojen hinnat ja työtaistelut.

Puhelintilaukset (90) 1734 2011
Telefax (90) 1734 2474

Hintojen ja palkkojen nousu pysähtymässä

Inflaatio hidastui viime vuonna. Kuluttajahinnat nousivat Suomessa joulukuussa 1991 edellisen vuoden joulukuusta 3,9 prosenttia. Lokakuussa vuosinousu oli matalimmillaan, 3,2 prosenttia. Viime vuoden keskimääräinen inflaatio kuluttajahinnoilla mitattuna oli 4,1 prosenttia eli pari prosenttiyksikköä pienempi kuin edellisenä vuotena. Tammikuussa 1992 inflaatiovauhti oli vain 2,9 prosenttia ja helmikuussa 2,6 prosenttia.

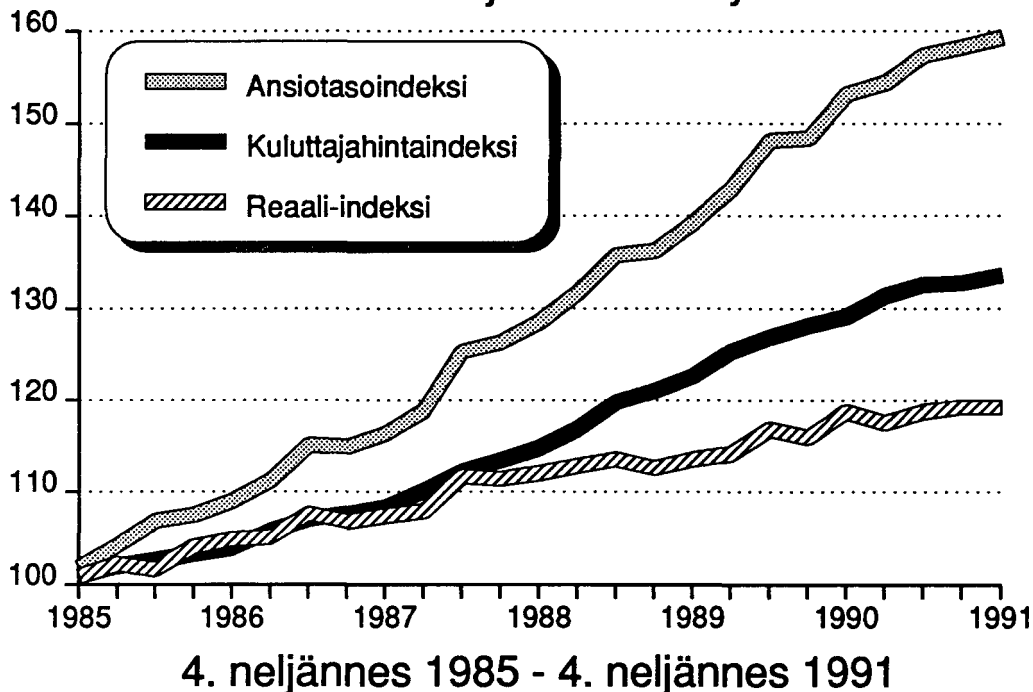
Palkansaajien ansiotasoa oli vuonna 1991 6,2 prosenttia (ennakkotieto) edellisvuotista korkeampi. Vuoden lopussa neljännellä neljänneksellä ansiotasoa oli nimellisesti 4 prosenttia ja reaalisesti 0,4 prosenttia edellisvuotista parempi.

Vuodelta 1991 periytyvä palkkaperintö vuodelle 1992 on ennakkotietojen mukaan 1,3 prosenttia. Koska uusia sopimuskorotuksia ei ole tulossa, on ansiotason arvioitu olevan vuonna 1992 vain pari prosenttia viimevuotista korkeampi. Kuluttajahintojen keskimääräiseksi nousuksi on valtiovarainministeriö ennakoanut hieman alle 4 prosenttia. Siten reaali-ansiot näyttävät alenevan 1-2 prosenttia kuluvan vuoden aikana.

Suomessa perinteisesti vilkkaasti pyörineen dynamon - hintojen ja palkkojen oravanpyörän - vauhti on näillä näkymin pysähtymässä.

Ansioitasoindeksi 1985=100

Nimellis- ja reaali-kehitys

Kansainvälinen hintavertailu

Suomen sijoittuminen hintatasovertailussa

Suomesta tuli devalvaation ansiosta pohjoismaiden halvin maa Tanskan ohella. Ennen devalvaatiota Suomi oli OECD-maiden kallein. Tulokset perustuvat kansainvälisen ostovoimatutkimuksen ennakkotietoihin.

Suomen asema kansainvälisessä hintavertailussa saatiin korjattua yhdessä päivässä. Vaikka devalvaatio teki Suomesta pohjoismaiden halvimman maan, ei se muuttanut tilannetta suomalaisen kannalta. Eron huomaa vain turisti.

Vuonna 1980 Suomi oli pohjoismaiden halvin maa yksityisellä kulutuksella mitattuna. Saksa oli tuolloin hieman kalliimpi kuin Suomi, ja ero Ranskaan oli pieni. Jo viiden vuoden kuluttua pohjoismaat erottuivat selvästi kalliimpina verrattuna Keski-Euroopan maihin. Esimerkiksi Ranskan hintataso oli vuonna 1980 miltei sama kuin Suomen, viiden vuoden kuluttua Ranska oli tullut 24 prosenttia halvemmaksi, ja ero kasvoi vuoteen 1990 asti. Devalvaation jälkeen Suomen ja Ranskan välinen hintataso on sama kuin vuonna 1985.

Yhdysvallat oli vuonna 1985 pohjoismaiden ohella kalleimpia maita. Tämä johtui dollarin korkeasta kurssista, sillä hintatasoindeksiin vaikuttaa myös valuuttakurssi. Nyt Yhdysvaltain hintataso on 2/3 Suomen hintatasosta.

Valuuttakurssien lisäksi myös eri maiden inflaatiiovahdit vaikuttavat hintatasokehitykseen. Suomen ja Saksan väliseen hintatasokehitykseen on oleellisesti vaikuttanut Suomen nopeampi inflaatio. Viime vuosikymmenellä kuluttajahinnat Saksassa nousivat 2,6 prosenttia, Ruotsissa 7,6 prosenttia ja Suomessa 6,8 prosenttia.

Valuuttakurssien ja inflaation lisäksi hintatasokehitykseen vaikuttavat kulutus rakenne ja siinä tapahtuvat muutokset. Kulutuksen siirtyminen tavaroista palveluksiin on heikentänyt Suomen asemaa palvelualojen keskimääräistä nopeamman palkkakehityksen, huonon tuottavuuskehityksen ja kilpailun puutteen takia.

Yksityisen kulutuksen hintatasot eri tutkimusten mukaan

	1980	1985	1990	1991:12
Suomi	100	100	100	100
Ruotsi	111	93	90	107
Norja	104	103	97	107
Tanska	109	91	92	100
Islanti	-	-	94	110
Saksa	103	78	72	81
Ranska	98	76	70	77
Englanti	89	69	62	70
USA	78	90	60	67
Japani	85	82	80	99

Kuluttajahintaindeksin keskimääräiset vuosimuutokset

	1981-1985	1986-1990	1990-1991:12
Suomi	8,5	5,0	7,3*
Ruotsi	9,0	6,2	11,2
Norja	9,0	6,2	4,3
Tanska	7,9	3,9	3,4
Saksa	3,9	1,4	5,8
Ranska	9,6	3,1	4,4
Englanti	7,2	6,0	7,5
USA	5,5	4,0	8,4
Japani	2,8	1,3	4,2

* ilman omistusasumista

Yleistä ostovoimapariteeteista

Ostovoimapariteeteilla tarkoitetaan vaihtokursseja, joista erot maiden välisissä hintatasoissa on poistettu. Muunnettaessa tietty rahamäärä ostovoimapariteetilla toisen maan valuutaksi, muunnetulla rahamäärällä saadaan tässä maassa saman verran tavaroita ja palveluksia.

Ostovoimapariteettien mukaisia vaihtokursseja nimitetään PPP-kursseiksi. PPP-kursseja voi käyttää esimerkiksi kansainvälisissä palkkavertailuissa.

Ostovoimapariteetit saadaan laajan hintakeruun tuloksena. Jatkuvana tätä hintakeruuta tekevät kaikki OECD-maat. Maiden kansalliset tilastovirastot keräävät tarkoin määriteltyjen tuotteiden hintoja, joiden pohjalta muodostetaan niin sanottuja pariteetteja.

Esimerkiksi vaatteiden pariteetit saadaan lukuisista tarkkaan määritellyistä tuotteista. Jos miehen valkoinen paita (länsieurooppalainen merkki) maksaa Suomessa 289 markkaa ja Ruotsissa 310 kruunua, saadaan valkoisen paidan pariteetiksi $289 \text{ mk}/310 \text{ kr} = 0,93 \text{ mk/kr}$. Tällä tavalla saadaan eri tuotteita yhteen painottamalla vaatteiden pariteetiksi 0,99. Jakamalla pariteetti valuuttakurssilla saadaan hintatasoindeksi, joka tässä tapauksessa on $(0,99/0,7) \times 100 = 141$.

Kyseinen esimerkki on systeemin yksinkertaistus. Ostovoimapariteettikokonaisuus on monimutkainen ja ongelmallinen. On erilaisia tilastollisia menetelmiä, erilaisia luokitteluja ja erilaisia vertailukohtia. Vaikka pariteetteihin liittyikin ongelmia ja tuloksissa saattaa olla pieniä eroja, ei kuitenkaan päästä eroon siitä tosiseikasta, että kalliit maat ovat kalliita ja halvat halpoja tehdäänpä pariteettien tekninen toteutus sitten miten tahansa.

Suomi otti ensimmäisen kerran osaa ostovoimapariteettitutkimukseen vuonna 1980. Aina näihin päiviin asti Suomen vertailu muuhun Eurooppaan on ollut hankalaa, sillä tuotteet, joiden hintoihin vertailu perustetaan ovat olleet melko keskieurooppalaisia. Toisaalta kun kukin maa ilmoittaa tuotteiden keskihinnat, ilmoitetaan hintojen yhteydessä onko kyseinen tuote ns. luonteenomainen tuote vai vain edustava. Edustava tuote löytyy kaupoista, mutta ei ole sellainen, jo-

ta suomalainen yleensä ostaa. Esimerkiksi jauhe-liha on Suomessa luonteenomainen tuote, T-luupihvi on edustava, ja kania ei löydy ruoka-kaupoista ollenkaan.

Markkinoilla vaihdettavat tuotteet eivät periaatteessa ole ongelma. Kuitenkin eräät tuoteryhmät, kuten vaatteet ja huonekalut ovat vaikeita vertailukelpoisuuden vuoksi.

Julkisten hyödykkeiden, kuten terveys- ja koulutuspalveluiden hintataso selvitetään palvelun tuotantokustannusten kautta. Esimerkiksi sairaalapalveluille saadaan hinta lääkärin ja sairaanhoitajien palkkojen kautta. Julkisten palveluiden tuloksiin liittyy paljon ongelmia eivätkä eri maiden tulokset tarkalla tasolla ole vertailukelpoisia. Institutionaaliset erot maiden välillä vaikeuttavat vertailua, joten terveydenhoidon vertaaminen Suomen ja Yhdysvaltojen välillä on kaiken kaikkiaan vaikeampaa kuin vertailut pohjoismaiden välillä. Pääryhmätasolla ja koko yksityisen kulutuksen tasolla tuloksia pidetään luotettavina.

Pohjoismaat ovat yhtenä rintamana ehdottaneet omia luonteenomaisia tuotteitaan kerättävien tuotteiden joukkoon. Tilastokeskus omalta osaltaan pyrkii saamaan vertailun maamme kannalta yhä luotettavammaksi.

Mihin ostovoimapariteetteja käytetään?

Ostovoimapariteetteja käytetään pääasiassa kansainvälisissä bruttokansantuotevertailuissa. Käytetyin "rikkouden" ja hyvinvoinnin mittari on bruttokansantuote henkeä kohden. BKT voi olla korkealla tasolla, mutta jos sitä on myös hintataso, BKT:n korkeus on vain nimellistä, ei reaalista. Jos vertailu tehdään valuuttakursseja käyttämällä, Suomi on maailman rikkaimpien maiden joukossa, OECD-maista neljäntenä. Kun otetaan huomioon maamme hintataso, eli käytetään PPP-kursseja, romahtaa sijoituksemme vuoden 1991 vertailussa 17. sijalle.

Ostovoimapariteeteista saadaan tarkkaa tietoa hintatasosta. Yleisen hintatason lisäksi pariteettien avulla voidaan vertailla myös erilaisten hyödykeryhmien hintatasoja. Lähitulevaisuudessa on mahdollista saada tietoa esimerkiksi parturipalveluiden ja videokameroiden hintatasoista.

Vaihtoehtoiset kurssit

Kansainvälisessä vertailussa käytetään valuuttakursseja, jotta saadaan eri maiden rahamäärät keskenään vertailukelpoisiksi. Valuuttakurssit vaihtelevat useista eri syistä ja voivat antaa väärän kuvan eri maiden välisistä hintaeroista. Vaihtoehtoinen tapa on käyttää ostovoimapariteetteihin perustuvia kursseja, PPP-kursseja. Menetelmä antaa tavallaan oikean vaihtokurssin ja tämän avulla saadaan selville maiden väliset todelliset hintaerot.

Viereisessä taulukossa olevia PPP-kursseja voidaan käyttää esimerkiksi kansainvälisiin palkkavertailuihin.

Esimerkiksi teollisuustyöntekijäin keskiansiovertailussa Suomi sijoittui kuudennelle sijalle Euroopan maat, Yhdysvallat ja Japanin käsittävässä vertailussa, kun vertailussa käytettiin valuuttakursseja. Kun vertailu suoritettiin ostovoimapariteetin, eli käyttämällä PPP-kursseja, sijoittui Suomi 11. sijalle jättäen taakseen Ranskan, Japanin ja Portugalin (Hinta- ja Palkkatiedote 1/92). Yhdysvaltalaisen teollisuustyöntekijän palkan ostovoima oli suurin ja saksalaisen toiseksi suurin.

PPP-kursseja voidaan käyttää myös turistin näkökulmasta. Jotta amerikkalainen turisti tuntisi olonsa kotoisaksi Suomessa olisi hänen saatava dollarista 6,36 mk 4,25 mk:n sijasta. Vaihtoehtoiset valuuttakurssit on laskettu yksityisen kulutuksen pariteettien mukaan. Turistin kannalta yksityinen kulutus pitää sisällään esimerkiksi terveys- ja koulutuspalveluita, jotka eivät ole oleellisia lyhyellä lomamatkalla.

Jos suomalainen etelänmatkaaja saisi sadalla markalla 1695 pesetaa 2326 sijasta, saattaisi matkustaminen halpojen hintojen perässä laantua ja matkustustase parantua.

PPP-kurssit

	1991:12 keskikurssi	pariteetti
Suomi	1	
Saksa	2.719	3.346
Ranska	0.797	1.036
Italia	0.004	0.005
Alankomaat	2.413	3.184
Belgia	0.132	0.171
Luxemburg	0.132	0.188
Iso-Britannia	7.774	11.05
Irlanti	7.249	11.22
Tanska	0.699	0.699
Kreikka	0.025	0.039
Espanja	0.043	0.059
Portugali	0.031	0.057
Itävalta	0.387	0.489
Islanti	0.077	0.07
Norja	0.691	0.648
Ruotsi	0.744	0.699
Australia	3.317	5.446
Japani	0.033	0.034
Kanada	3.732	5.021
USA	3.732	5.581

Hintataso lähemmin tarkasteltuna

Suomi sijoittuu yksityisen kulutuksen hintatasovertailussa neljännelle sijalle Tanskan kanssa. Turkki, Portugali, Kreikka ja Espanja ovat halvimpia OECD-maita.

Hieman yllättävää on, että Ruotsissa ruoka on 13 prosenttia kalliimpaa kuin Suomessa. Toisaalta voi on Suomessa edelleen kalleinta. Yhdysvalloissa liha ja leipä on puolet halvempaa kuin meillä. Amerikkalaiset saavat ostaa OECD-maiden halvinta lihaa.

Pohjoismaat ovat Tanskaa lukuunottamatta kalliin alkoholin maita. Ero Keski-Eurooppaan on yli 50 prosenttia, ja eteläeurooppalaiset maksavat

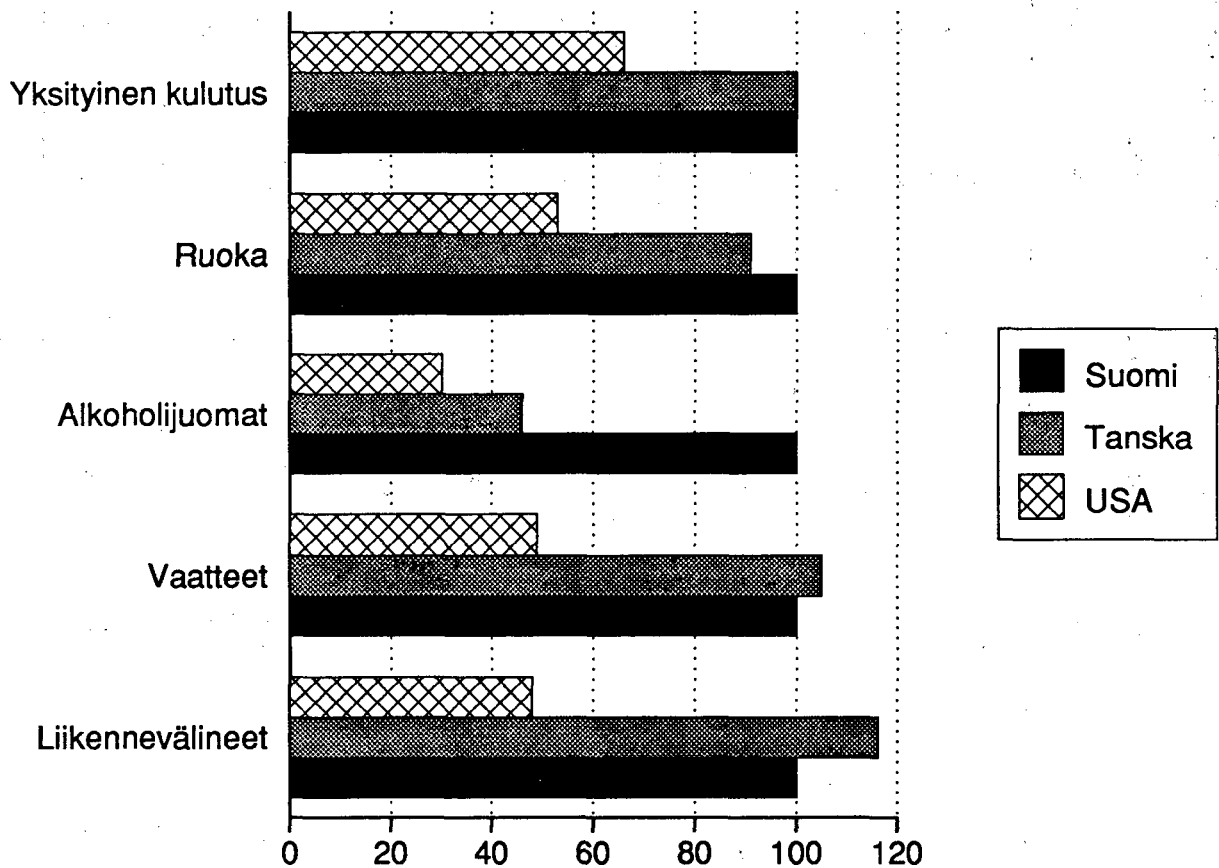
kolmasosan siitä mitä suomalaiset. OECD-maiden halvin alkoholi löytyy Portugalista.

Norjassa on ylivoimaisesti kalleimmat tupakkatuotteet. Englannissa tupakkatuotteet ovat 8 prosenttia kalliimmat kuin Suomessa.

Vaatteet ovat 20 prosenttia halvempia Ruotsissa kuin Suomessa. Vaatteiden hintataso Ranskassa on sama kuin Suomessa. On syytä kuitenkin korostaa, että vaatteiden kansainvälinen hintavertailu on vaikeaa ja kulutus rakenne on erilainen.

Henkilökohtaiset liikennevälineet, etenkin autot ovat kalleimmat Kreikassa. Suomessa on OECD-maiden 5. kalleimmat liikennevälineet. Tanskassa on kallein autoverotus. Pienin se on Luxemburgissa ja Saksassa.

Hintatasoindeksejä joulukuulta 1991

Lisätietoja: Arja Kinnunen (90) 1734 3479
Seppo Varjonen (90) 1734 3368

Hintatasoindeksit joulukuussa 1991

	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Islanti	Saksa	Ranska	USA	Englanti	Japani*
Yksityinen kulutus	100	107	107	100	110	81	77	66	70	99
Ruoka	100	113	110	91	107	73	74	53	62	116
Leipä ja viljatuotteet	100	107	94	80	85	60	61	52	45	100
Liha	100	113	119	80	113	71	75	43	50	129
Maito, juusto ja munat	100	114	118	92	130	66	79	58	80	137
Öljyt ja rasvat	100	93	58	57	77	40	44	40	38	124
Hedelmät, vihannekset ja perunat	100	114	103	118	111	79	92	62	76	113
Juomat	100	77	85	51	95	28	30	30	42	69
Alkoholittomat juomat	100	104	108	83	118	46	42	40	47	96
Alkoholijuomat	100	72	83	46	99	24	28	30	42	65
Tupakka	100	94	145	115	110	74	51	51	92	61
Vaatetus ja jalkineet	100	80	98	105	127	88	100	49	63	79
Vuokrat	100	149	105	100	144	113	81	108	67	152
Kotitalouskalusto	100	106	96	104	115	85	89	67	80	99
Liikenne	100	108	118	113	90	87	83	60	94	91
Henkilökohtaiset liikennevälineet	100	74	107	116	83	63	65	48	73	55
Kuljetuspalvelut	100	103	136	76	103	77	70	84	89	92
Tietoliikenne	100	130	228	123	81	216	130	138	197	206
Koulutus ja vapaa-aika	100	93	94	83	101	72	78	57	59	76
Kirjat, lehdet ja sanomalehdet	100	87	74	86	123	63	48	40	46	70
Muut tavarat ja palvelukset	100	109	104	90	110	61	70	73	64	98
Ravintolat, kahvilat ja hotellit	100	113	103	96	90	67	76	109	65	93

	Belgia	Itävalta*	Kanada*	Alankomaat	Luxemburg	Italia	Irlandi	Espanja	Portugali	Kreikka
Yksityinen kulutus	77	79	74	76	70	76	65	72	54	67
Ruoka	73	74	66	71	74	80	56	73	61	70
Leipä ja viljatuotteet	57	65	60	53	58	59	43	70	45	56
Liha	73	69	54	81	77	74	51	60	53	56
Maito, juusto ja munat	77	93	88	69	76	90	69	90	69	91
Öljyt ja rasvat	44	58	46	42	45	43	31	49	33	47
Hedelmät, vihannekset ja perunat	85	70	66	87	75	74	65	81	61	66
Juomat	37	37	50	33	33	25	49	24	19	32
Alkoholittomat juomat	62	50	67	50	46	47	59	53	46	48
Alkoholi juomat	32	35	48	30	31	21	47	19	15	29
Tupakka	59	76	107	55		57	68	45	49	48
Vaatetus ja jalkineet	93	82	66	76	91	93	63	91	78	80
Vuokrat	95	81	113	99	86	52	42	61	22	56
Kotitalouskalusto	89	87	79	81	92	93	84	87	64	74
Liikenne	78	87	77	81	65	83	73	79	71	72
Henkilökohtaiset liikennevälineet	57	65	58	72	53	66	68	84	101	130
Kuljetuspalvelut	66	63	94	66	56	51	51	46	37	31
Tietoliikenne	203	212	164	105	81	141	163	112	112	71
Koulutus ja vapaa-aika	77	84	65	63	58	86	50	78	57	65
Kirjat, lehdet ja sanomalehdet	58	64	53	74	49	64	46	72	51	72
Muut tavarat ja palvelukset	67	68	60	64	61	68	66	65	37	62
Ravintolat, kahvilat ja hotellit	68	70	72	65	60	69	68	55	37	59*

* Päivitetty Kuluttajaintindeksin kokonaisindeksin mukaan

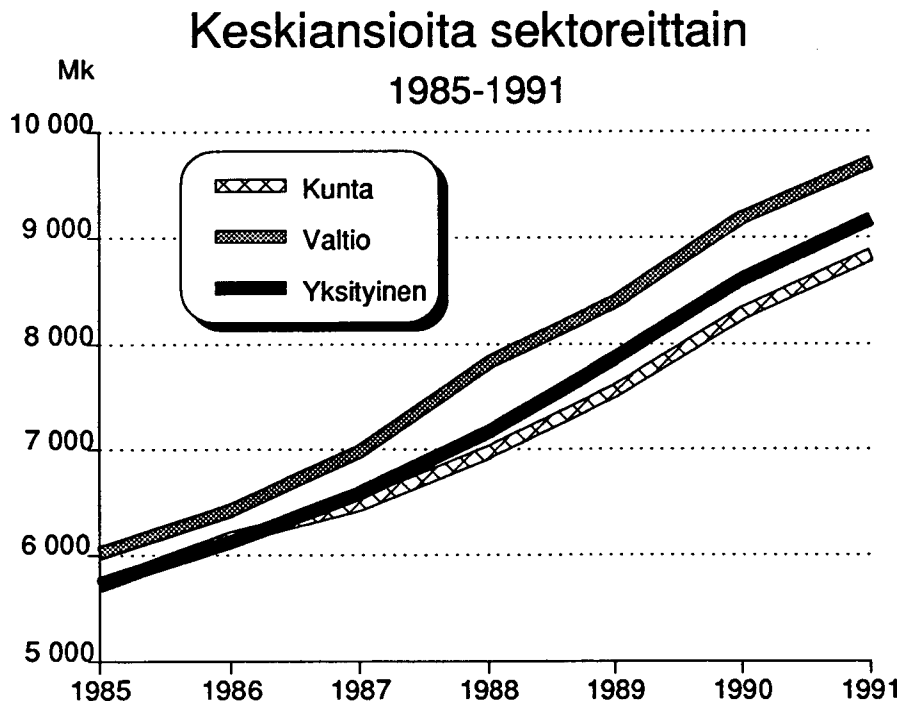
Palkansaajien ansioita

Palkansaajien kuukausikeskiansioita vuosina 1985-1991

	1985	1988	1991*
	mk	mk	mk
Kaikki palkansaajat	5787	7243	9180
Miehet	6381	7989	10128
Naiset	5071	6388	8143
Kuukausipalkkaiset/toimihenkilöt	6054	7579	9526
Miehet	7218	9045	11295
Naiset	5217	6561	8306
Tuntipalkkaiset/työntekijät	5271	6505	8291
Miehet	5533	6811	8627
Naiset	4383	5402	6937

*Ennakkotietoja

Ansiotiedot perustuvat palkansaajien ansiotasoindeksiin 1985=100, joka mittaa säännöllisen työajan kehitystä. Tuntipalkat on muunneltu kuukausipalkoiksi kertomalla luvulla 170.

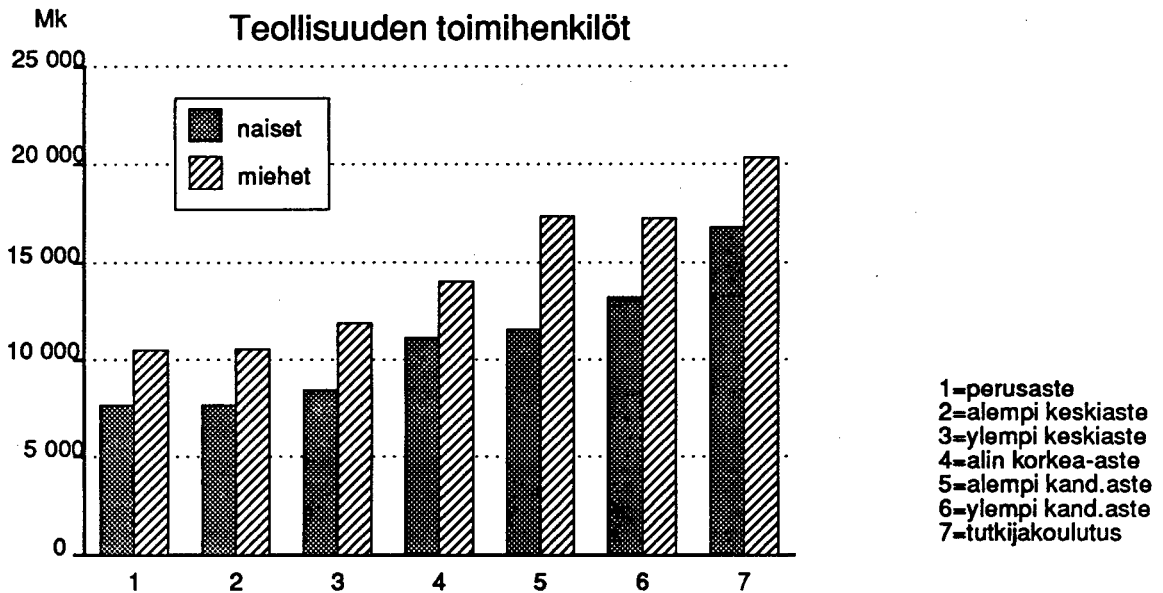
Säännöllisen työajan ansiota heinä-syyskuussa 1991

Teollisuustoimihenkilöt

Teollisuustoimihenkilöiden kuukausiansiot olivat elokuussa 11 208 markkaa. Ansiot nousivat edellisestä vuodesta 5,7 %. Samana aikana kaikkien palkansaajien ansiot nousivat 6,7 %.

Vuodesta 1980 nousu oli 148 % ja reaalinousu oli tuona aikana 26 %. Miesten ansio oli 12 777 ja naisten 8 564 markkaa.

Ansiot koulutusasteen mukaan Teollisuuden toimihenkilöt

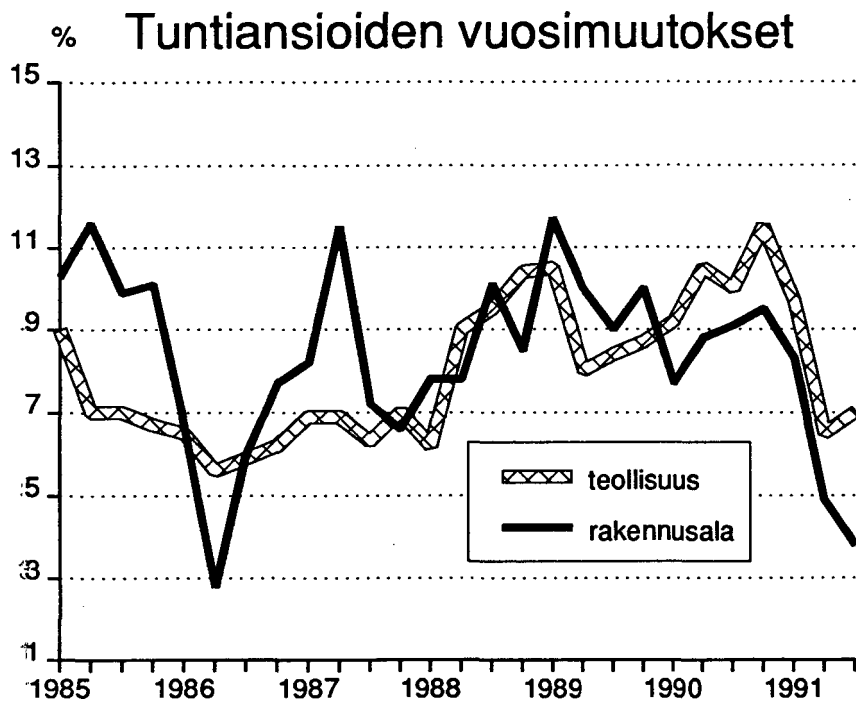
Eniten toimihenkilöitä (yli 14 000) oli välittömässä työnjohtotyössä ja heidän kuukausiansionsa oli 10 524 markkaa, missä oli nousua 6,0 %.

Muita suuria ryhmiä olivat tuotesuunnittelu ja osasuunnittelu (yli 8 000 henkeä).

Suurimpien toimihenkilöryhmien ansiot ja ansioiden muutokset edellisestä vuodesta

Tilastonimike	naisten lkm-osuus%	kuukausiansiot/mk	vuosimuutos%
Vaativa tuotesuunnittelu	8	16495	4,6
Erikoismyynti ja välillinen myynti	13	15612	3,4
Käytön johto	2	14627	5,2
Tuotesuunnittelu	11	12686	4,7
Käytön valvonta	3	12572	5,5
Välillinen työnjohto	4	12252	6,3
Myyntityö	20	11753	3,3
Tuotantotekninen suunnittelu	7	11432	6,3
Osasuunnittelu	14	10748	4,6
Välitön työnjohto	8	10524	6,0
Työn tekninen suunnittelu	10	10060	6,6
Avustava laadunvalvonta ja tarkastus	53	8713	6,9
Varastonhoito ja kuljetusten järjestely	22	8546	6,7
Toimistomyynti ja avustava myynti	77	8215	4,7
Avustava suunnittelu- ja piirtämistyö	63	8038	6,4
Osastosihteeri	100	8023	4,8
Reskontranhoito ja varastokirjanpito	95	7388	6,4

Lähde: Teollisuuden toimihenkilöiden palkat 1991, ilmestyy huhtikuussa

Teollisuustyöntekijöiden tuntiansio oli heinäsyyskuussa 47,77 markkaa. Ansio oli seitsemän prosenttia korkeampi kuin vuotta aikaisemmin ja lähes sama kuin edellisellä neljänneksellä. Miesten tuntipalkka oli 50,23 ja naisten 40,92 markkaa.

Jos tuntipalkkoja laskettaessa otetaan huomioon myös yli- ja sunnuntaityökorotukset, nousee kokonaistuntipalkka 50,32 markkaan.

Työntekijämäärältään suurimman teollisuusalan metallituote -ja kulkuneuvoteollisuuden ansio oli 49,06 markkaa ja nousu vuodessa 5,9 prosenttia. Paperiteollisuudessa ansio oli 50,35 markkaa ja nousu vastaavasti 7,2 prosenttia.

Eniten ansio nousi tekstiiliteollisuudessa, missä oli teollisuuden matalimmat ansiot. Ansiotason muutos johtui osin tekstiiliteollisuuden työntekijämäärän voimakkaasta vähenemisestä.

Yksityisen sektorin rakennusalan työntekijöiden ansio oli 58,27 markkaa. Nousu oli edellisestä vuodesta 3,8 %, mikä oli vähemmän kuin kaikilla työntekijöillä keskimäärin (6,4 %). Edellisestä neljänneksestä ansiot laskivat 0,7 prosenttia. Kokonaistuntipalkka oli vastaavasti 59,27 markkaa.

Rakennusalan ansioita 3. neljänneksellä 1991

Sopimusala	Tunti ansio			Vuosi- muutos%
	miehet	naiset	yht.	
Talonrakennus	58,90	42,40	58,02	3,5
Sähköasennus	62,42	44,99	62,32	2,2
Putkiasennus	62,98	49,00	62,89	4,0
Maalausala	63,33	47,82	62,36	1,5

Lähde: Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden palkat 1991, 3. neljännes

Liikenteen työntekijät

Autoliikenteen tuntiansio oli 46,41 markkaa. Ansio nousi edellisestä neljänneksestä 1,8 % ja vuodessa 6,8 %. Miehet ansaitsivat autoliikenteessä 46,64 ja naiset 41,03 markkaa. Suurin ryhmä oli linja-autonkuljettajat lähes 8 000 työntekijää ja heidän tuntiansionsa oli 46,82 markkaa. Mieslinja-autonkuljettaja ansaitsi 46,91 ja naislinja-autonkuljettaja 44,95 markkaa tunnissa.

Ahtaustyöntekijöiden ansio oli 51,85 markkaa, joka nousi edellisestä vuodesta 4,0 %, mutta las-ki edellisestä neljänneksestä erittäin voimakkaasti (7,8 %). Ansioiden muutoksia tarkasteltaessa on huomioitava toisella neljänneksellä ollut AKT:n työtaistelu ja työsulku.

Liikenteen tuntiansiot kolmannella neljänneksellä 1991

	tuntiansio	vuosimuutos%
Ahtaustyöntekijä	51,85	4,0
Huoltokorjaamotyöntekijä vaativat työ	49,30	7,1
Täysperävaunukuljettaja	48,74	7,0
Linja-autonkuljettaja	46,82	9,5
Kuorma-autonkuljettaja	43,79	4,6

Lähde: Liikenteen työntekijät;autoliikenne ja ahtaus 1991, 3.neljännes.

Maataloustyöntekijät

Maataloustyöntekijöiden keskituntiansio oli vuoden 1991 heinä-syyskuussa 36,04 markkaa. Vuosimuutos oli 12,9 prosenttia. Edelliseen neljänneeseen verrattuna ansio laski 0,2 prosenttia. Miesten ansio oli 36,87 ja naisten 32,32 markkaa eli 87,7 prosenttia miesten ansioista.

Luontoisetuja sai maataloustyöntekijöistä 37,9 prosenttia miehistä ja 32,1 prosenttia naisista.

Tehtyjen työtuntien määrä kuukaudessa työntekijää kohti oli keskimäärin 142 tuntia: miehillä 143 ja naisilla 136 tuntia.

Maataloustyöntekijöiden lukumäärä ja säännöllisen työajan tuntiansio sukupuolen ja työn laadun mukaan vuoden 1991 3. neljänneksellä

	Miehet		Naiset	
	lukumäärä	ansio	lukumäärä	ansio
Yleiset työt	3950	36,81	535	28,91
Sekatyöt	1677	32,37	479	28,74
Traktortyöt	1092	33,76	18	..
Vaativimmat konetyöt	740	42,26	11	..
Etumiehet ja työnjohtajat	442	50,17	27	..
Kotieläinten hoitotyöt	353	37,42	448	35,64
Eläintenhoitajan apulainen	163	32,49	190	32,08
Yksinhoitajan työt	109	38,84	108	32,78
Vastaava eläintenhoitaja	81	44,99	151	43,04

Lähde: Maataloustyöntekijöiden palkat 1991, 3. neljännes

Kuntasektorin tuntipalkat

Kuntasektorin työsopimussuhteisten tuntipalkkaisten työntekijöiden keskituntiansio työaikalisineen oli elokuussa 1991 45,58 markkaa. Ansio nousi edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta 3,3 prosenttia. Miesten ansio oli 46,50 ja naisten 40,19 markkaa.

Kuntien maatalouslomittajien palkkoja tiedustellaan kaksi kertaa vuodessa, helmi- ja elokuussa. Heitä oli helmikuussa 5 499 ja ansio oli 28,40 markkaa. Elokussa määrä oli 10 228 ja ansio 30,08 markkaa.

Kuntasektorin tuntipalkkoja toimialoittain

	<i>lkm</i>	<i>tuntiansio</i>	<i>vuosimuutos%</i>
Energia- ja vesihuolto	4566	52,89	5,2
Talonrakennus	3024	45,07	4,5
Maa- ja vesirakennus	10941	44,49	5,5
Tekniset palvelut	5073	42,02	1,7

Kuntasektorin tuntipalkkoja ammateittain elokuussa 1991

<i>ammatti</i>	<i>tuntiansio</i>	<i>vuosimuutos%</i>
Kirvesmies	51,73	5,7
Puisto- ja puutarhatyöntekijä	35,50	7,1
Sähköasentaja vanhempi	55,99	-1,2
Putkiasentaja vanhempi	53,14	6,5
Seka- ja aputyöntekijä	36,76	2,2
Siivous- ja puhdistustyöntekijä	40,01	6,9

Lähde: Kuntasektorin tuntipalkat 1991, 3. neljännes

Valtion tuntipalkkaiset marraskuussa 1991

Valtion tuntipalkkaisten työntekijöiden ja toimihenkilöiden säännöllisen työajan tuntiansio oli marraskuussa 48,55 markkaa. Ansio nousi edellisestä neljänneksestä 0,8 prosenttia ja edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 5,5 prosenttia.

Tiedustelussa mukana olleista 10 000 palkansaajasta oli alle 13 prosenttia naisia. Yli puolet tuntipalkkaisista työskenteli maa- ja vesirakennustoiminnassa ja heidän ansionsa olivat 47,92 markkaa.

Valtiosektorin tuntipalkkoja toimialoittain marraskuussa 1991

<i>toimiala</i>	<i>tuntiansio</i>	<i>muutos% 9/91</i>	<i>muutos% 11/91</i>
Maa- ja vesirakennus	47,92	1,2	4,9
Julkinen hallinto	46,66	0,4	4,6
Metalli- ja konepajatuotteiden valmistus	55,37	-0,1	13,0

Lähde: Valtion tuntipalkat marraskuu 1991

Työtaistelut

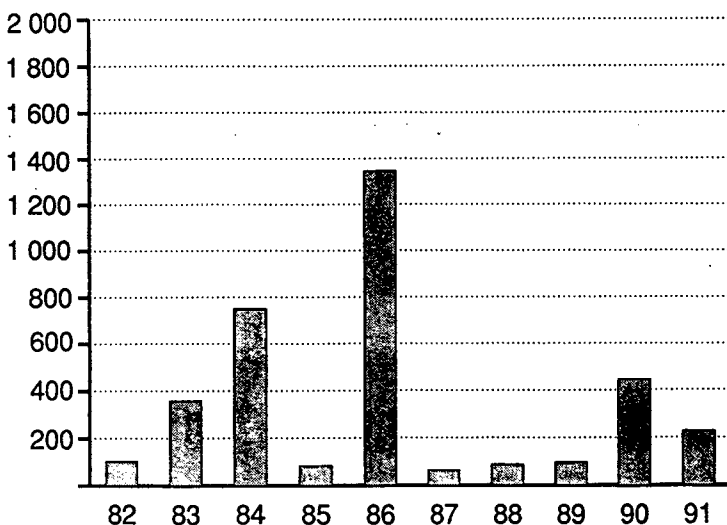
Rauhallinen työtaisteluvuosi 1991

Työtaistelutilaston neljännesvuositilastoista laskettujen ennakkotietojen mukaan näyttää vuodesta 1991 tulevan rauhallisin työtaisteluvuosi sitten vuoden 1970. Viime vuonna käytiin yhteensä 251 työtaistelua, niihin osallistui työntekijöitä hieman yli 160 000 ja työtaistelupäiviä kertyi lähes 457 000 työpäivää. Edellisen kerran maassamme oli vähemmän työtaisteluita vuonna 1970, tuolloin 240. Vuoden 1988 jälkeen ovat työtaistelut vähentyneet huomattavasti. Tuolloin käytiin vielä 1 353 työtaistelua ja työpäivämennytykset olivat liki 180 000 työpäivää, mikä kertoo sen, että pieniä, paikallisia työtaisteluita oli paljon.

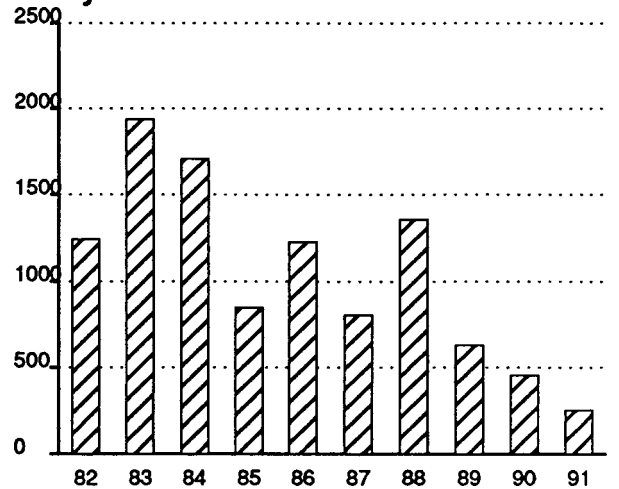
Vuoden 1991 työtaistelumenetykset koostuivat lähinnä kolmesta työtaistelusta: Hotelli- ja ravintola-alan työtaistelu huhtikuun alussa, johon osallistui yli 32 000 työntekijää ja koko lakon menetykset olivat lähes 200 000 työpäivää. Toinen merkittävä työtaistelu oli kesäkuussa käyty AKT:n lakko-sulku. Siinä osallistuneita työntekijöitä oli 30 000 ja menetykset lähes 220 000 työpäivää. Kolmas työtaistelu käytiin 3.10.1991. Se oli ns. toimintapäivä, jossa ilmaistiin mieltä hallituksen ajamaa talous- ja veropolitiikkaa vastaan. Siihenkin osallistui tuhansia työntekijöitä ympäri koko Suomen.

Työtaistelutilasto vuodelta 1991 julkaistaan kokonaisuudessaan TYÖMARKKINAT-sarjassa. Vuodesta 1992 alkaen työtaistelutiedot julkaitaan HINTA- JA PALKKATIEDOTTEESSA.

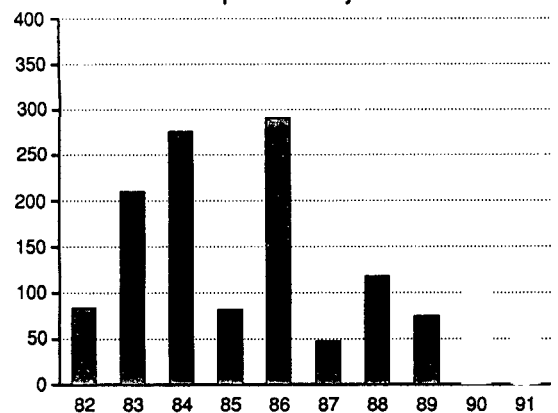
Menetetyt työpäivät 1000 palkansaajaa kohti

Työtaistelut vuosina 1982-1991

Työtaisteluihin osallistuneet 1000 palkansaajaa kohti

Indeksitaulukko

	<i>IV/91</i>	<i>vuosimuutos%</i>
ANSIOTASOINDEKSI 1985=100 *	159,3	4,0
Tuntipalkkaiset	160,2	3,7
Kuukausipalkkaiset	158,9	4,1
Teollisuus	157,8	3,5
Työntekijät	160,6	2,6
Toimihenkilöt	153,0	4,0
Talonrakennustyöntekijät	156,3	0,7
Tukku- ja vähittäiskauppa	165,1	3,8
Kuljetus	163,5	5,0
Rahoitus	167,5	8,8
Kunta	156,9	4,6
Tuntipalkkaiset	163,0	4,8
Kuukausipalkkaiset	156,3	4,6
Valtio	160,0	4,0
Kuukausipalkkaiset	160,3	4,0
Yksityinen sektori	159,9	3,8
Tuntipalkkaiset	160,1	3,6
Kuukausipalkkaiset	159,7	3,9
REAALIANSIOINDEKSI 1975=100 *	130,1	0,4
ASUNTOJEN HINTAINDEKSI 1983=100	170,7	-16,8
Pääkaupunkiseutu	157,2	-21,4
Muu Suomi	178,2	-15,0
JULKISTEN MENOJEN HINTAINDEKSI 1985=100		
Valtiontalous	138,5	3,4
Kunnallistalous	145,3	3,7
	HELMIKUU 1992	vuosimuutos%
KULUTTAJAHINTAINDEKSI 1985=100	135,0	2,6
Ravinto	120,5	1,8
Asuminen, lämpö ja valo	133,2	-1,3
Liikenne	131,1	2,4
RAKENNUSKUSTANNUSINDEKSI 1990=100	101,6	-0,2
Työpanokset	110,1	4,2
Tarvikepanokset	96,6	-3,1
TUKKUHINTAINDEKSI 1990=100	113,2	1,2
Kotimaiset tavarat	115,4	-0,7
Tuontitavarat	108,1	6,1
VIENTIHINTAINDEKSI	110,4	3,1
TUONTIHINTAINDEKSI	99,0	6,8
TEOLLISUUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI	111,4	1,1
KOTIMARKKINOIDEN PERUSHINTAINDEKSI	112,0	0,4
KUORMA-AUTOLIIKENTEN KUSTANNUSINDEKSI 1990=100	107,8	3,1
LINJA-AUTOLIIKENTEN KUSTANNUSINDEKSI 1990=100	107,4	2,7

* ENNAKKO

Lisää tietoa löytyy näistä julkaisuista:

ANSIOTASOINDEKSI

Neljännesvuositiedote, joka sisältää sektoreittaiset, toimialoittaiset, palkansaajaryhmittäiset ansiokehitykset. Ilmestyy puolentoista kuukauden kuluttua neljänneksen päättymisestä. Vuosijulkaisussa on indeksien pitkät aikasarjat, kuukausi- ja vuosiansiot sektoreittain, palkansaajaryhmittäin ja sukupuolittaiset. Vuosikerta 120 mk

TEOLLISUUDEN TOIMIHENKILÖIDEN PALKAT

Vuosijulkaisu, joka sisältää teollisuuden, rakennusalan ja liikenteen toimihenkilöiden lukumäärä- ja keskiansiotietoja toimihenkilöryhmän, tilastonimikkeen, koulutuksen ja ikäryhmän mukaan.

Hinta 105 mk

TEOLLISUUDEN JA RAKENNUSALAN TYÖNTEKIJÖIDEN PALKAT

Tuntipalkat neljännesvuosittain teollisuus- ja rakennustyöalan, paikkakuntaluokan sekä sukupuolen mukaan. Vuoden 1992 1. neljänneksestä lähtien yhtenä julkaisuna.

Vuosikerta 200 mk

LIIKENTEEN TYÖNTEKIJÖIDEN PALKAT

Neljännesvuosijulkaisu, joka sisältää tuntiansioita autoliikenteestä, ahtausalalta sekä ulkomaan meriliikenteen kuukausiansiot vuosittain.

Vuosikerta 200 mk

MAATALOUSTYÖNTEKIJÖIDEN PALKAT

Maataloustyöntekijöiden tuntiansio- ja lukumäärätietoja ammatin, ikäryhmän ja sukupuolen mukaa. Vuosikerta 200 mk

KUNTIEN JA VALTION TUNTIPALKAT

Neljännesvuositilasto, joka sisältää julkisen sektorin tuntipalkkaisten palkansaajien lukumäärä- ja ansiokehitystietoja. Ilmestynyt aikaisemmin kahtena erillisenä julkaisuna.

Vuosikerta 200 mk

TYÖTAISTELUT

Työtaisteluiden ja osallistuneiden työntekijöiden lukumäärät sekä menetetyt työtunnit toimialoittain. Ilmestynyt vuoteen 1991 asti omana julkaisuna. Vuoden 1992 alusta tiedot julkaistaan HINTA- JA PALKKATIEDOTTEESSA

Hinta- ja Palkkatiedote

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Central Statistical
Office of Finland

Wages and salaries
1992:8

Tiedustelut - Förfrågningar

Hintatilastot Arja Kinnunen
Palkkatilastot Tuula Muhonen
Työtaistelut Jorma Niskavaara
(90) 17341

Tilastokeskus kouluttaa

OPI LASKEMAAN INDEKSEILLÄ

28.4.1992 ja 29.4.1992

Tilastokeskuksen koulutustilat, Helsinki

Tavoite

Kurssin tavoitteena on opettaa laskemaan indekseillä ja käyttämään tilastokeskuksen indeksejä. Kurssilla käsitellään myös osanottajien etukäteen toimivia indeksien käyttöön liittyviä ongelmia.

Kenelle

28.4.1992 tilaisuus on tarkoitettu käytännön indeksilaskelmia tekeville kunnissa ja seurakunnissa. 29.4.1992 tilaisuutta suositellaan käytännön indeksilaskelmia tekeville yrityksissä.

Kurssimaksu

Kurssimaksu on 1300 mk osallistujalta ja se laskutetaan koulutustilaisuuden jälkeen.

Maksu sisältää oppimateriaalin, kahvit ja lounaan.

Tiedustelut

Arja Kinnunen 1734 3479

Jarmo Ranki 1734 3472

Ilmoittautuminen ja ohjelmatilaukset

Marja-Leena Honkamaa (90) 1734 3461

Pirjo Väkeväinen 1734 3481

Ilmoittautuminen 7.4.1992 mennessä.

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta — Pris

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

20 mk

ISSN 0784-8374
= Palkat
ISSN 0784-8919